

участь у якості доповідача у наукових, науково-практичних, науково-методичних конференціях з питань розвитку мистецтва, культурно-мистецької освіти тощо. Досягнення таких додаткових результативних показників не може перевищувати 5 % від загальної суми балів, отриманих відповідним педагогічним працівником за виконання умов, критеріїв та результативних показників, визначених цим розділом.

Педагогічні працівники, які працюють на посадах завідувача навчально-виробничої (навчальної) майстерні, завідувача відділу (відділення) та інших посадах педагогічних працівників, які не передбачають присвоєння кваліфікаційних категорій, атестуються на відповідність посаді з урахуванням вимог, визначених главою 2 цього розділу. Для встановлення певних тарифних розрядів викладачам, концертмейстерам або майстрам виробничого навчання, які не мають вищої освіти спеціаліста або магістра, враховується відповідність критеріям та обов'язковим мінімальним результативним показникам, передбаченим у пунктах 1–3 цього розділу, для присвоєння кваліфікаційних категорій, яким установлюються відповідні тарифні розряди.

1. **Для викладачів** критеріями та результативними показниками (педагогічними досягненнями), які враховуються при підтвердженні, присвоєнні кваліфікаційних категорій за міжатестаційний період, є:

для кваліфікаційної категорії "спеціаліст":

1) проведення викладачем занять за типовою (модульною) навчальною програмою (для викладачів коледжів - за навчальною програмою закладу), реалізація традиційного набору методів, прийомів, засобів навчання для конкретної навчальної дисципліни;

2) щонайменше один сольний (індивідуальний) або в складі колективу (групи) публічний виступ (показ) кожного здобувача з класу викладача (групи) (не враховуючи контрольні заходи) в межах закладу;

для кваліфікаційної категорії "спеціаліст другої категорії":

3) виконання вимог, передбачених для кваліфікаційної категорії "спеціаліст";

4) з усіх виступів (показів) здобувачів наявність щонайменше трьох сольних (індивідуальних) або в складі колективу (групи) публічних виступів (показів), в тому числі участь у теоретичних олімпіадах, конференціях, за межами закладу освіти (за міжатестаційний період);

для кваліфікаційної категорії "спеціаліст першої категорії":

5) щонайменше один сольний або в складі колективу публічний виступ (показ роботи) кожного здобувача з класу викладача (не враховуючи контрольні заходи), в тому числі наявність трьох публічних виступів (показів) за межами закладу освіти (за міжтестатійний період) (для викладачів виконавських дисциплін);

та/або

наявність трьох публічних виступів здобувачів на студентських (учнівських) конференціях або теоретичних олімпіадах (для викладачів невиконавських навчальних дисциплін);

6) наявність та проведення навчальних занять за власною робочою навчальною програмою (робочими навчальними програмами), розробленою на основі типової (модульної) програми (програм) для викладачів коледжів - навчальної програми закладу) з дисципліни (дисциплін), яку (які) викладає;

для кваліфікаційної категорії "спеціаліст вищої категорії":

7) виконання вимог, передбачених для кваліфікаційної категорії "спеціаліст першої категорії";

8) наявність авторського методу викладання (прийому, засобу, навчальної технології тощо), спрямованого на вирішення педагогічної ситуації, реалізацію індивідуального підходу до здобувачів освіти, у тому числі з інклюзивного навчання, для більш ефективного досягнення ними результатів, передбачених навчальною програмою, з методичним обґрунтуванням

або

упорядкування (оновлення, створення) навчального репертуару з дисципліни, яку викладає, для осучаснення змісту навчання з відповідним методичним обґрунтуванням

або

створення авторської постановки учнівської (студентської) вистави, балету, спрямованих на вирішення навчальних завдань з відповідним методичним обґрунтуванням

та/або

викладання, проведення не менше двох майстер-класів поза межами основного або за сумісництвом місця роботи викладача на місцевих, регіональних та/або міжнародних заходах в Україні та за її межами, у тому числі на запрошення закладів мистецької освіти

або

наявність освітньо-наукового, освітньо-творчого або наукового ступеня за спеціальністю, що відповідає дисципліні викладання, та/або вченого звання

або

наявність не менше трьох випускників, які у рік випуску вступили на навчання до мистецького ліцею, фахового мистецького коледжу (для випускників мистецьких шкіл та мистецьких ліцеїв) або до закладу вищої мистецької освіти (для мистецьких ліцеїв та фахових мистецьких коледжів) за спеціальністю, яка відповідає напряму здобутої початкової, профільної або фахової передвищої мистецької освіти;

та/або

наявність не менше трьох різних здобувачів освіти, які стали переможцями всеукраїнських або міжнародних учнівських/студентських виконавських конкурсів (теоретичних олімпіад), що проходять не менше ніж у два тури, один з яких є очним.

2. **Для концертмейстерів** критеріями та результативними показниками (педагогічними досягненнями), які враховуються при підтвердженні, присвоєнні кваліфікаційних категорій за міжтестастійний період, є:

для кваліфікаційної категорії "спеціаліст":

1) володіє репертуаром відповідно до робочої навчальної програми та/або навичками музичної імпровізації (для концертмейстерів, які

супроводжують джазових та естрадних виконавців), читає з листа відповідно до редакції нотного тексту;

2) застосовує прийоми супроводу залежно від специфіки гри на інструменті/співу/колективного виконання (відповідно до спеціалізації);

3) забезпечує творчий контакт зі здобувачем освіти/колективом, викладачем;

для кваліфікаційної категорії "спеціаліст другої категорії":

4) виконує вимоги, встановлені для кваліфікаційної категорії "спеціаліст";

5) вибирає необхідні концертмейстерські рішення (звукові, динамічні, темброві, артикуляційні злиття), коригує музичний супровід відповідно до виконавського стану соліста/колективу;

6) володіє повним спектром компонентів музичної мови, розуміє та відтворює стилістичні особливості творчості композиторів різних епох;

для кваліфікаційної категорії "спеціаліст першої категорії":

7) виконує вимоги, встановлені для кваліфікаційних категорій "спеціаліст", "спеціаліст другої категорії";

8) акомпанує з повним розумінням жанрових, стильових особливостей творів навчального репертуару, артистично, технічно, відтворюючи художньо-образний зміст музичного твору;

9) акомпанує джазові/естрадні твори на слух та із застосуванням елементів мелодичної та гармонічної імпровізації (для концертмейстерів, які супроводжують джазових та естрадних виконавців)

та/або

володіє навичками транспонування тексту середньої складності (для концертмейстерів, які супроводжують сольний спів)

та/або

здатен підбирати музичний супровід танцювальних вправ та їх комбінацій, постійно поповнює та урізноманітнює музичний репертуар (для концертмейстерів, які супроводжують клас танцю);

для кваліфікаційної категорії "спеціаліст вищої категорії":

10) виконує вимоги, встановлені для кваліфікаційних категорій "спеціаліст", "спеціаліст другої категорії", "спеціаліст першої категорії";

11) знає виконавський план кожного музичного твору навчального репертуару, вміє підібрати вступ та акомпанемент для виразної передачі характеру твору/руху, здатен підхопити фрагмент з партії соліста, дати музичну підказку (залежно від спеціалізації соліста/колективу)

або

вміє імпровізувати (підібрати) вступ, відіграші (виразно донести характер руху, скорочувати/доповнювати музичні фрагменти, комбінувати нерегулярні метри) відповідно до навчальних завдань (для концертмейстерів, які супроводжують клас танцю)

та/або

систематично супроводжує навчання здобувачів освіти з особливими освітніми потребами

та/або

супроводжував виступи не менше трьох учасників учнівських або студентських виконавських конкурсів, інших публічних концертних заходів на запрошення їхніх організаторів, викладачів інших класів/груп або закладів мистецької освіти;

12) здатний транспонувати нотний матеріал у різні тональності або виконувати сольні фрагменти (імпровізації) у творах (для концертмейстерів, які супроводжують джазових та естрадних виконавців).

Наявність у концертмейстера досягнень за всіма визначеними критеріями підтверджується висновком, схваленим на засіданні відділу/відділення або методичного об'єднання за участю викладача з фаху.

3. Для майстрів виробничого навчання критеріями та результативними показниками (педагогічними досягненнями), які враховуються при підтвердженні, присвоєнні тарифних розрядів за міжтестастійний період, є:

для одинадцятого тарифного розряду:

- 1) проведення майстром виробничого навчання занять за типовою (модульною) навчальною програмою (у коледжах - за навчальною програмою закладу), реалізація традиційного набору методів, прийомів, засобів навчання для конкретної навчальної дисципліни;
- 2) щонайменше один показ кожним здобувачем групи власних виробів (виробу) в межах закладу освіти (крім контрольних заходів);

для дванадцятого тарифного розряду:

- 3) виконання вимог, передбачених для присвоєння одинадцятого тарифного розряду;
- 4) демонстрування не менше як трьома учнями групи власних результатів навчання (виробів) на виставках поза межами закладу освіти;

для тринадцятого тарифного розряду:

- 5) виконання вимог, передбачених для одинадцятого та дванадцятого тарифних розрядів;
- 6) організація та проведення не менше однієї мистецької акції, пов'язаної зі змістом мистецької освіти в межах закладу;

для чотирнадцятого тарифного розряду:

- 7) виконання вимог, передбачених для одинадцятого, дванадцятого та тринадцятого тарифних розрядів;
- 8) проведення не менше одного майстер-класу на рік під час заходів, які проводяться закладом мистецької освіти.

4. Для методистів:

критеріями та результативними показниками, які враховуються при підтвердженні, присвоєнні чергової кваліфікаційної категорії методистам, є:

1) для кваліфікаційної категорії "спеціаліст":

здійснення координації методичної діяльності педагогічних працівників закладу або закладів мистецької освіти відповідно до напрямку методичної роботи - згідно з щорічними планами роботи;

ведення моніторингу навчально-методичного забезпечення закладу/закладів культурно-мистецької освіти - згідно з щорічними планами роботи;

планування та організація роботи, забезпечення проведення методичних комісій, робочих груп з розроблення освітніх та навчальних програм, іншого навчально-методичного забезпечення - згідно з щорічними планами роботи;

2) для кваліфікаційної категорії "спеціаліст другої категорії":

досягнення показників за критеріями, визначеними підпунктом 1 цього пункту; ведення моніторингу впровадження стандартів, типових освітніх програм початкової, профільної, фахової передвищої культурно-мистецької освіти - згідно з щорічними планами роботи;

участь у плануванні та проведенні методичних, навчально-методичних заходів (семінарів, засідань за круглим столом, конференцій, конкурсів навчальних програм) за напрямом методичної роботи - 5 заходів;

3) для кваліфікаційної категорії "спеціаліст першої категорії":

досягнення показників за критеріями, визначеними підпунктами 1, 2 цього пункту;

участь у розробленні стандартів фахової передвищої мистецької освіти, типових навчальних програм початкової, профільної та фахової передвищої освіти мистецької освіти, у тому числі інклюзивної мистецької освіти початкового рівня, систем внутрішнього моніторингу якості культурно-мистецької освіти - згідно з щорічними планами роботи;

4) для кваліфікаційної категорії "спеціаліст вищої категорії":

досягнення показників за критеріями, визначеними підпунктами 1 - 3 цього пункту;

підготовка на підставі самостійного вивчення та узагальнення рекомендацій щодо впровадження (застосування) передового педагогічного, у тому числі зарубіжного, досвіду викладання навчальних дисциплін у закладах культурно-мистецької освіти відповідно до напрямку своєї методичної роботи (враховується наявність таких рекомендацій та підтвердження їх застосування). За відсутності результативних показників за цим критерієм враховуються показники щодо фактів розроблення авторського педагогічного методу (прийому, засобу), або навчальної програми, або методичних рекомендацій тощо, що пройшли зовнішню незалежну експертизу та використовуються в освітньому процесі закладів культурно-мистецької освіти відповідного рівня;

надання практичної допомоги суб'єктам мистецько-освітньої діяльності з питань планування, організації та провадження методичної діяльності (враховується кількість відповідних консультацій, наданих методистом за міжтестастійний період). Додатковим результативним показником, який враховується при оцінюванні роботи педагогічного працівника за цим критерієм, є самостійне рецензування навчальних програм, підручників, посібників, створених педагогічними працівниками закладів культурно-мистецької освіти;

самостійна організація та проведення трьох методичних та/або навчально-методичних заходів (семінари, засідання за круглим столом, конференції, конкурси навчальних програм) за напрямом методичної роботи. Додатковим результативним показником, що враховується при оцінюванні роботи

педагогічного працівника за цим критерієм, є проведення занять з підвищення кваліфікації педагогічних працівників відповідного напрямку.

У закладах (установах), у штатному розписі яких визначені посади методистів із зазначенням кваліфікаційних категорій "методист", "методист II категорії", "методист I категорії", "методист вищої категорії", педагогічні працівники, які їх займають, атестуються на відповідність посадам з урахуванням критеріїв, визначених цією главою, для еквівалентних кваліфікаційних категорій.

4. Умови, критерії та обов'язкові мінімальні результативні показники роботи педагогічних працівників, які враховуються при присвоєнні, підтвердженні педагогічних звань

1. Педагогічне звання "Старший викладач" присвоюється, підтверджується педагогічному працівнику, якому попередньо присвоєно або підтверджено кваліфікаційну категорію "спеціаліст першої категорії", "спеціаліст вищої категорії", або педагогічному працівнику, який не має вищої освіти ступеня магістра / освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліста та який має встановлений вищий тарифний розряд і результативні показники, досягнуті ним у міжатестаційний період, за такими критеріями (педагогічні досягнення):

1) надання практичної допомоги викладачам за місцем роботи (наставництво) відповідно до річних планів роботи. За відсутності результативних показників за цим критерієм враховуються наявність та кількість випускників, які вступили до закладів спеціалізованої передвищої або вищої мистецької освіти та/або працевлаштувалися за отриманою спеціальністю і пропрацювали три і більше років (для викладачів культурно-мистецьких коледжів);

2) організація і проведення:

трьох заходів згідно з планом роботи методичного об'єднання закладу та/або методичних об'єднань міського/районного/обласного рівня;

трьох мистецько-освітніх заходів (концерти, виставки, конкурси, вистави, олімпіади тощо), спрямованих на досягнення здобувачами освіти результатів передбачених навчальною програмою;

У разі наявності у штатних розписах культурно-мистецьких коледжів посади старшого викладача педагогічні працівники, які займають ці посади атестуються на відповідність посаді з виконанням критеріїв та результативних показників, визначених цим розділом.

2. Педагогічне звання "Викладач-методист" присвоюється педагогічному працівнику, якому попередньо присвоєно або підтверджено кваліфікаційну

категорію "спеціаліст вищої категорії" та який має результативні показники за такими критеріями:

1) розроблення власного (авторського) методу, прийому тощо, спрямованого на вирішення конкретної педагогічної проблеми, реалізацію індивідуального підходу до здобувачів освіти для більш ефективного досягнення ними результатів, передбачених навчальною програмою, або упорядкування (створення) навчального репертуару з дисципліни, яку викладає, або створення авторської постановки учнівської (студентської) вистави, балету, спрямованих на демонстрування здобувачами досягнутих результатів навчання, або розроблення навчального підручника/посібника, навчальної програми, створення авторської методики викладання навчальної дисципліни (далі – методичне досягнення);

2) впровадження та ефективного використання власного методичного досягнення у педагогічній діяльності;

3) підтвердження впровадження та ефективності застосування (результат) власного методичного досягнення, отримання позитивних фахових експертних висновків від двох і більше зовнішніх незалежних експертів;

4) проведення трьох і більше заходів, спрямованих на поширення власного методичного досягнення та досягнутих результатів роботи з його застосуванням у професійному середовищі (виступи на методичних заходах, конференціях, майстер-класи, тренінги тощо).

3. Педагогічне звання "Викладач-методист" підтверджується педагогічному працівнику, який має підтверджену кваліфікаційну категорію "спеціаліст вищої категорії" та результативні показники за такими критеріями:

1) участь у розробленні освітніх, навчальних програм, у тому числі типових, створення методичних рекомендацій з викладання предмету тощо;

2) проведення майстер-класів, інших заходів з поширення власного методичного досягнення, інших методик викладання, в тому числі в межах підвищення кваліфікації педагогічних працівників відповідної спеціалізації;

3) участь у заходах, що проводяться в межах школи молодого викладача (відповідно до річних планів роботи).

За цими критеріями враховується кількість заходів, до яких залучався педагогічний працівник.

За відсутності показників за критерієм, визначеним у підпункті 3 цього пункту враховуються наявність та кількість випускників, які працевлаштовані після випуску і пропрацювали три і більше років за отриманою спеціальністю.

1. Педагогічне звання "Старший викладач" присвоюється, підтверджується педагогічному працівнику за наявності кваліфікаційної

категорії "спеціаліст першої категорії" або "спеціаліст вищої категорії" (за відсутності вищої освіти - встановленого вищого тарифного розряду), який протягом п'ятирічного міжтестастійного періоду, що передуює даті подання заяви на присвоєння/підтвердження цього звання, досягнув результатів за мінімум трьома з наступних критеріїв (на вибір педагогічного працівника):

1) наявність мінімум одного здобувача, який за п'ять останніх років роботи педагогічного працівника отримав іменну, або іншу творчу стипендію, премію за особисті мистецькі досягнення (в тому числі і за перемогу в міжнародному учнівському/студентському конкурсі) або став учасником міжнародних академічних обмінів між закладами мистецької освіти;

2) отримання позитивних відгуків на проведені два відкритих навчальних заняття;

3) самостійна організація і проведення не менше трьох заходів згідно з планом роботи методичного об'єднання закладу та/або міжшкільного/міського/обласного методичного об'єднання;

4) підготовка і проведення не менше трьох мистецько-освітніх заходів (концерти, виставки, конкурси, вистави, олімпіади тощо), спрямованих на досягнення здобувачами освіти результатів, передбачених навчальною програмою;

5) досягнення здобувачем освіти з числа осіб з інвалідністю результатів навчання, визначених його/її індивідуальною програмою навчання;

6) включення педагогічного працівника до складу журі не менше двох учнівських/студентських виконавських конкурсів або теоретичних олімпіад, або до складу організаційних комітетів з проведення конференцій (для викладачів немистецьких дисциплін).

2. Педагогічне звання "Викладач-методист" присвоюється викладачу, який має вищу освіту ступеня магістра (освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліста), розроблений та впроваджений власний (авторський) метод, прийом тощо, спрямований на вирішення конкретної педагогічної ситуації, за який йому попередньо підтверджено кваліфікаційну категорію "спеціаліст вищої категорії" та який має результативні показники за такими критеріями:

1) впровадження та ефективне використання методичного досягнення викладача в педагогічній діяльності інших викладачів, які викладають відповідну дисципліну, підтверджене відгуками цих викладачів;

2) підтвердження впровадження та ефективності застосування методичного досягнення викладача за межами закладу, де він працює, та отримання не менше двох зовнішніх схвальних рецензій фахівців відповідної дисципліни різних закладів освіти відповідного або вищого рівня;

3) проведення не менше трьох заходів, спрямованих на поширення власного методичного досягнення та досягнутих результатів роботи з його застосуванням у професійному середовищі (виступи на методичних заходах, конференціях, проведення майстер-класів, тренінгів тощо).

3. Педагогічне звання "Викладач-методист" підтверджується викладачу, який має вищу освіту ступеня магістра (освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліста), підтверджену кваліфікаційну категорію "спеціаліст вищої категорії" та результативні показники за наступними критеріями:

1) участь у розробленні стандартів профільної, фахової передвищої, вищої освіти за спеціальностями галузі знань 02 Культура і мистецтво, освітніх, навчальних програм, у тому числі типових або модульних, створення методичних рекомендацій з викладання навчальної дисципліни тощо (для викладачів закладів освіти відповідного рівня);

2) рецензування робочих/модульних/типових навчальних програм з мистецьких та інших фахових дисциплін, створених педагогічними працівниками закладів відповідного рівня, та/або створення (самостійно або в авторському колективі) підручників, посібників, інших авторських методичних розробок;

3) участь у заходах, що проводяться в межах педагогічної інтернатури (для викладачів мистецьких ліцеїв).

4. Педагогічне звання "Майстер виробничого навчання II категорії" присвоюється, підтверджується педагогічному працівнику, якому попередньо присвоєно кваліфікаційну категорію "спеціаліст першої категорії", або педагогічному працівнику, який не має вищої освіти ступеня магістра / освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліста та який має результативні показники, досягнуті ним у міжтестастійний період, за такими критеріями:

1) надання практичної допомоги викладачам за місцем роботи (наставництво) відповідно до річних планів роботи;

2) навчання здобувачів, які вступили до закладів спеціалізованої передвищої або вищої мистецької освіти, що вимагають при вступі демонстрування мистецьких виконавських компетентностей;

3) стаж педагогічної роботи - п'ять років.

5. Педагогічне звання "Майстер виробничого навчання I категорії" присвоюється, підтверджується педагогічному працівнику, якому попередньо присвоєно або підтверджено кваліфікаційну категорію "спеціаліст вищої категорії", або педагогічному працівнику, який не має вищої освіти ступеня магістра / освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліста та який має результативні показники, досягнуті ним у міжтестастійний період, за такими критеріями:

- 1) надання практичної допомоги викладачам за місцем роботи (наставництво) відповідно до річних планів роботи;
- 2) навчання здобувачів, які вступили до закладів спеціалізованої передвищої або вищої мистецької освіти, що вимагають при вступі демонстрування мистецьких виконавських компетентностей;
- 3) стаж педагогічної роботи - вісім років.

**Начальник відділу
мистецької і художньої освіти**

Т. Колос

Додаток 2

до Положення про атестацію педагогічних працівників закладів (установ) освіти
сфери культури

(пункт 4 розділу III)

ЗАЯВА

Прошу провести чергову (позачергову) атестацію у 20__ році.

Повідомляю про себе такі дані:

дата проходження та результати попередньої атестації;

дата народження;

рівень освіти (фахова передвища освіта; початковий рівень (короткий цикл)
вищої освіти; перший (бакалаврський) рівень вищої освіти; другий
(магістерський) рівень вищої освіти; третій (освітньо-науковий/освітньо-творчий)
рівень вищої освіти; науковий рівень вищої освіти);

професійний ступінь / ступінь (освітньо-кваліфікаційний рівень) вищої освіти
(фаховий молодший бакалавр / молодший спеціаліст / бакалавр / спеціаліст /
магістр);

заклад вищої / фахової передвищої (середньої спеціальної) освіти, де виданий
диплом про освіту та рік завершення навчання;

спеціальність, зазначена в дипломі;

кваліфікація, зазначена в дипломі (додатку до диплома);

стаж педагогічної роботи;

посада, за якою атестується (яку займає) заявник;

навчальна дисципліна (навчальні дисципліни), яку (які) викладає заявник (для
викладачів та майстрів виробничого навчання);

тарифний розряд / категорія / педагогічне звання, на який/яку/яке претендує
педагогічний працівник;

електронна адреса для листування.

Підписом цієї заяви даю згоду на обробку моїх персональних даних.

Додаток 3

до Положення про атестацію педагогічних працівників закладів (установ) освіти
сфери культури
(пункт 4 розділу III)

ЛИСТ САМОАНАЛІЗУ педагогічного працівника

найменування закладу (установи) освіти

(прізвище, ім'я та по батькові (за наявності))

для атестації на відповідність посаді¹

(зазначити посаду)

та атестації на присвоєння (підтвердження)

(зазначити посаду, кваліфікаційну категорію або педагогічне звання)

N з/п	Назва критерію	Показник (індикатор), якого досягнуто педагогічним працівником за міжатестаційний період ²
----------	----------------	--

¹ у разі подання заяви на присвоєння (підтвердження) педагогічного звання не вказується.

² вказуються кількісні та якісні показники відповідно до критеріїв, визначених для певних категорій педагогічних працівників у розділі V Положення.